پس از فتحِ [مکه] دیگر هجرتی [از مکه] وجود ندارد؛ ولی جهاد و نیت باقی است. و هرگاه به جهاد فرا خوانده شدید، به جهاد بروید.

از عبدالله بن عباس رضی الله عنهما روایت است که رسول الله صلی الله علیه وسلم در روز فتح مکه فرمود: «لا هِجْرَةَ بَعْدَ الْفَتْحِ، وَلكنْ جِهَادٌ وَنِيَّةٌ، وَإِذَا اسْتُنْفِرتُمْ فانْفِرُوا» «پس از فتحِ [مکه] دیگر هجرتی [از مکه] وجود ندارد؛ ولی جهاد و نیت باقی است. و هرگاه به جهاد فرا خوانده شدید، به جهاد بروید». و در این روز فرمود: «إِنَّ هَذَا البَلَدَ حَرَّمَهُ اللَّهُ يَوْمَ خَلَقَ السَّمَوَاتِ وَالأَرْضَ، فَهُوَ حَرَامٌ بِحُرْمَةِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ القِيَامَةِ، وَإِنَّهُ لَمْ يَحِلَّ القِتَالُ فِيهِ لِأَحَدٍ قَبْلِي، وَلَمْ يَحِلَّ لِي إِلَّا سَاعَةً مِنْ نَهَارٍ، حَرَامٌ بِحُرْمَةِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ القِيَامَةِ، لاَ يُعْضَدُ شَوْكُهُ، وَلاَ يُنَفَّرُ صَيْدُهُ، وَلاَ يَلْتَقِطُ لُقَطَتَهُ إِلَّا مَنْ عَرَّفَهَا، وَلاَ يُخْتَلَى خَلاَهُ»: «الله متعال از روزی که آسمان ها و زمین را خلق نموده، این شهر را حرام کرده است و تا روز قیامت حرام می باشد و پیش از من برای هیچکس جنگیدن در آن حلال نبوده است؛ و برای من جز مدتی در روز حلال نشده بود؛ و الله متعال تا روز قیامت این سرزمین را حرام کرده است؛ نه خاری از آن کنده می شود و نه شکارش ترسانده می شود و هرکس آنچه در آن بیابد بر نمی دارد مگر برای شناساندن آن به دیگران (جهت پیدا شدن صاحبش) و گیاه سبز و تر آن درو نمی شود». ابن عباس گفت: ای رسول خدا، جز گیاه اذخر که از آن در (روشن کردن آتش) آهنگری و (پوشیدن سقف) خانه های شان استفاده می کنند. و رسول الله صلی الله علیه وسلم فرمود: «إِلَّا الإِذْخِرَ»: «جز اذخر».

[صحیح است] [متفق علیه]

عبدالله بن عباس رضی الله عنهما خبر می دهد که رسول الله صلی الله علیه وسلم در روز فتح مکه به ایراد سخنرانی پرداخته و فرموده است: دیگر هجرتی از مکه نخواهد بود؛ چون مکه سرزمین اسلام شده است؛ اما جهاد در راه الله باقی مانده است و کسانی را که خواهان خروج از مکه هستند، به جهاد امر می کند؛ اینکه جهت اطاعت از الله متعال و رسولش و اولوالامر برای جهاد خارج شوند. سپس حرمت مکه را بیان می نماید؛ اینکه حرمت آن از روزی است که الله متعال آسمان ها و زمین را خلق کرده است؛ و حرمت آن برای همه ی پیامبران پیشین بوده و برای همه ی کسانی است که بعد از رسول الله صلی الله علیه وسلم خواهند بود؛ و تنها مدتی از روز برای رسول الله صلی الله علیه وسلم حرام نبوده است و سایر روز حرام بوده است. سپس حرمت مکه را ذکر می کند که خار حرم کنده نمی شود و صید و شکار آن ترسانده نمی شود و کسی حق ندارد گمشده ی افتاده در آن را بردارد مگر اینکه جهت یافتن صاحبش، دیگران را در جریان پیدا کردن آن قرار دهد. و گیاه سبز و تر آن نیز درو نمی شود مگر اذخر که مصلحت اهل مکه را به دنبال داشته است؛ چون آهنگران از این گیاه برای شعله ور کردن آتش در کار خود استفاده می کردند.

لجنة الدعوة الإلكترونية
EDC
E-Da'wah Committee

النجاة الخيرية
ALNAJAT CHARITY